

Sygn. akt III AUa 458/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SA Romana Mrotek SSO del. Beata Górską

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi o wznowienie postępowania T. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o emeryturę

postanawia: odrzucić skargę

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak del. SSO Beata Górską

III AUa 458/15

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2013 r., wydanym w sprawie VI U 1005/13, oddalono odwołanie T. K. (1), w którym domagał się przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskowane prawo do emerytury ubezpieczonemu nie przysługuje, gdyż nie udowodnił wykonywania pracy w warunkach szczególnych w całym spornym okresie tj. od 23 lipca 1973r. do 31 maja 1992r.. kiedy to pracował w Przedsiębiorstwie (...) w R. jako kierowca. Sąd nie dał wiary przesłuchanym w sprawie świadkom, gdyż ich zeznania jak ustalił, pozostawały w sprzeczności z treścią świadectwa pracy i dokumentami zawartymi w aktach osobowych skarżącego, w tym również zawartych na kartach od 24 do 30 kartotek płacowych. Sąd Okręgowy wskazał, że świadectwo pracy podaje, że w tym okresie pracował jako kierowca, ale ubezpieczony nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy również ustalił, że przed powołaniem do wojska ubezpieczony pracował jako pomocnik kierowcy a dopiero po zakończeniu służby wojskowej został zatrudniony jako kierowca samochodu ciężarowego.

Od powyższego orzeczenia ubezpieczony wniósł apelację. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 18 czerwca 2014r. oddalił apelację. Sąd Apelacyjny nie sporządził pisemnego uzasadnienia wyroku. W ustnych motywach podał, że podziela zarówno ustalenia faktyczne jak i rozważania prawne Sądu Okręgowego.

W dniu 20 kwietnia 2015r. T. K. (2) wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt VI U 1005/13 i o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że w sprawie o sygn.. IV P 159/14 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Słubicach ujawnione zostały dokumenty z (...) Urzędu Wojewódzkiego w postaci list płac oraz szeregu innych dokumentów, które bez cienia wątpliwości wskazują na charakter jego pracy. Ponadto powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego o sygn.. I UK 442/13 podał, że organ rentowy powinien zaliczyć mu okres służby wojskowej do pracy w warunkach szczególnych. Do skargi dołączył listy płac, które jego zdaniem nie były pokazane na rozprawie sądowej w dniu 4 czerwca 2013r.

Postanowieniem z dnia 6 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania według właściwości Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie III Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Wniesiona przez ubezpieczonego skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu.

Na wstępie podkreślić należy, że wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądu można żądać wyłącznie w wypadkach i z przyczyn określonych w art. 401 - art. 404 k.p.c., a samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, LEX nr 533865). Jeżeli zatem już z samego uzasadnienia skargi wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi, to taka skarga jako nie oparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.). Dlatego też konieczne jest zbadanie, czy twierdzenia skargi będą stanowiły taką ustawową podstawę, np. czy nowe dowody są istotnie nowe, czy podane w skardze okoliczności wskazują na nieważność postępowania. Dopiero gdyby to wstępne badanie dało dla skarżącego wynik pozytywny, należałoby wyznaczyć rozprawę, w przeciwnym zaś wypadku należy postanowieniem skargę odrzucić (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, LEX nr 533863).

Ponadto możliwość wniesienia skargi o wznowienie postępowania ograniczona jest terminami procesowymi, uregulowanymi łącznie w przepisie art. 407 i 408 k.p.c. Pierwszy, o którym mowa w art. 407 k.p.c., wynosi trzy miesiące i rozpoczyna się zasadniczo od chwili, w której osoba legitymowana do wniesienia skargi dowiedziała się o podstawie wznowienia. W przepisie art. 408 k.p.c. wskazano zaś termin pięcioletni, rozpoczynający się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, od którego wnoszona jest skarga, który jest terminem prekluzyjnym i nie podlegającym przywróceniu. Oznacza to, że nie można żądać wznowienia postępowania mimo zachowania 3-miesięcznego terminu od dowiedzenia się o podstawie wznowienia, jeżeli upłynął termin 5-letni od uprawomocnienia się wyroku. Skarga taka ulega bowiem odrzuceniu chyba, że skarga o wznowienie postępowania opiera się o podstawę pozbawienia strony możliwości działania lub podstawę związaną z nienależytą reprezentacją strony.

Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 §2 kpc jest uzależniona od zaistnienia łącznie trzech przesłanek:

- wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane,
- możliwość ich wpływu na wyrok,
- niemożność skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, zaaprobowanym przez doktrynę, można żądać wznowienia postępowania m.in. w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które

mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, muszą to być okoliczności lub środki dowodowe, które istniały już w czasie trwania poprzedniego postępowania, lecz nie były znane stronie i z tej przyczyny nie mogły być przez nią wykorzystane w tym postępowaniu. Muszą to być przy tym takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, do których strona nie miała dostępu i nie mogła ich znać. Nie stanowi zatem podstawy wznowienia ani środków dowodowy powstały po wydaniu zaskarżonego orzeczenia, ani istniejący przed jego wydaniem i znany stronie, którego w poprzednim postępowaniu nie powołała, choć istniała taka możliwość i obiektywna potrzeba. Chodzi o to, aby okoliczności faktyczne lub środki dowodowe zostały wykryte po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania, a więc o takie okoliczności lub środki dowodowe, o których strona dopiero wówczas powzięła wiadomość w sposób pozwalający na ich powołanie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2006r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48, z dnia 17 czerwca 2010r., III CZ 18/10, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 601/09, niepubl., z dnia 26 stycznia 2011r. II UZ 42/10, niepubl., z dnia 1 kwietnia 2011 r., III CZ 13/11, niepubl., z dnia 18 kwietnia 2011 r., III UZ 6/11, niepubl. i z dnia 25 maja 2011 r., II CZ 20/11, niepubl.).

Skarga o wznowienie postępowania nie służy korygowaniu błędów popełnionych przez strony w poprzednim postępowaniu, ale wzruszeniu orzeczeń wydanych w określonych przez przepisy warunkach (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2010 r., II PZ 5/10, LEX nr 583798). Przy czym, wskazać trzeba, że prawny obowiązek wskazywania dowodów na poparcie swoich twierdzeń wynikający z art. 232 k.p.c., o czym ubezpieczony był pouczany, spoczywał na wnioskodawcy, jego obowiązkiem było wskazanie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów oraz wynikających z nich okoliczności.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozstrzyganej sprawy wskazać należy, że ubezpieczony powołuje się na dokumenty, które były dołączone do akt sprawy, których skarga dotyczy, zatem są to dokumenty, do których ubezpieczony miał możliwość dostępu, stąd nie są one objęte hipotezą przepisu 403 § 2 k.p.c. (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2005 r., III CZP 134/04, LEX nr 151652). Ponadto podnoszona okoliczność co do okresu pracy przed powołaniem ubezpieczonego do wojska była przedmiotem analizy Sądu Okręgowego i nie dała podstaw do uznania zasadności wniosku gdyż ubezpieczony, jak ustalił Sąd Okręgowy, przed powołaniem do wojska świadczył prace na stanowisku pomocnika kierowcy, czyli nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracy w warunkach szczególnych.

Kierując się powyższymi względami, Sąd Apelacyjny zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. odrzucił skargę.

Instytucja wznowienia postępowania opiera się na przysługującej poza tokiem instancji skardze o presumpcję wadliwego procesu i zastąpieniu zapadłego orzeczenia orzeczeniem nowym. Nadzwyczajny charakter tego środka prawnego, skierowanego przeciwko prawomocnemu wyrokowi powoduje, że przywrócenie stanu sprzed zamknięcia ulegającemu wznowieniu postępowaniu sądowemu może nastąpić wyłącznie z powodów ściśle określonych w ustawie. Zasadą jest, że badanie zarówno dopuszczalności skargi, jak i merytoryczne rozpoznanie skargi następuje razem na rozprawie. Przepis pozostawia sądowi jednak możliwość wydania na posiedzeniu niejawnym postanowienia o odrzuceniu skargi (art. 410 zdanie drugie k.p.c.). Oprócz badania, czy skarga została wniesiona w terminie oraz czy opiera się na ustawowej podstawie, sąd jest zobowiązany badać również dopuszczalność skargi w ogólności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., I CO 17/09, LEX nr 578128 oraz z dnia 10 kwietnia 2014 r., I PZ 1/14, LEX nr 1455525). Uchybienie jakiegokolwiek przesłance obliguje sąd do odrzucenia skargi. W zakresie badania podstaw wznowienia na posiedzeniu niejawnym mieści się jedynie stwierdzenie czy skarżący wskazuje podstawę wznowienia i czy odpowiada ona jednej z podanych w Kodeksie postępowania cywilnego przyczyn uzasadniających żądanie wznowienia, nie zaś, czy podstawa ta rzeczywiście istnieje. Reasumując, wskazać należy, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99 (OSNP 2001/4/133), sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).

Odnosząc przedstawione wyżej ustalenia do stanu faktycznego istotnego dla rozpoznawanej sprawy, Sąd Apelacyjny stwierdza, że skarga ubezpieczonego nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia już choćby z tej przyczyny,

że przedstawione przez niego dokumenty i twierdzenia nie stanowią nowych okoliczności faktycznych, nie są nowymi środkami dowodowymi, gdyż istniały w toku postępowania i były w nim powołane.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, postanowiono jak w sentencji na podstawie art. 410 §1 k.p.c.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak del. SSO Beata Górńska